

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 149/09-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. mája 2009 prerokoval sťažnosť spoločnosti [REDACTED], zastúpenej [REDACTED], právne zastúpenej advokátom [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 26 Cob/101/2008-177 z 27. novembra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. januára 2009 doručená sťažnosť spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej [REDACTED], vo veci namietaného

porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 26 Cob/101/2008-177 z 27. novembra 2008 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2.1 Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka v konaní vedenom na Okresnom súde Levice (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 16 Cb/73/2000 bola v postavení žalobkyne proti odporcovi [REDAKOVANÉ], o zaplatenie 64 410 Sk z titulu prepravného za prepravu tovaru vykonanú žalobkyňou na základe objednávky žalovaného č. 464-DJ-1999 zo 4. novembra 1999. Okresný súd o žalobe rozhodol rozsudkom č. k. 16 Cb/73/2000-140 z 30. apríla 2008 tak, že žalobu zamietol, žalobcu zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania v sume 30 695 Sk a konanie v časti o zaplatenie 55 208 Sk zastavil. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom krajský súd napadnutým rozhodnutím rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu v napadnutej časti potvrdzuje a o trovách odvolacieho konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namieta, že krajský súd pri rozhodovaní o odvolaní proti rozsudku okresného súdu „*vec efektívne neprejednal a neodpovedal na principiálne fakty v odôvodnení rozsudku, porušil zákon a zároveň aj práva zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru*“.

2.2 Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vo veci takto rozhodol:

„1. Základné práva [REDAKOVANÉ] podľa čl. 46 ods. 1) Ústavy Slovenskej republiky na súdnu ochranu, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 na spravodlivé súdne konanie Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli rozsudkom KS NI 26 Cob/101/2008 zo dňa 27. 11. 2008 porušené.

2. Krajskému súdu v Nitre vracia vec sp. zn.: 26Cob/101/2008 zo dňa 27. 11. 2008 na ďalšie konanie.“

3. Z odvolania sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá, vyplýva, že sťažovateľka podala odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. a), b), d) a f) Občianskeho súdneho poriadku z dôvodu, že okresný súd vo svojom rozsudku vychádzal z výsledkov, ktoré z dokazovania nevyplynuli, a naopak neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané, v dôsledku čoho rozhodnutie okresného súdu považovala za arbitrárne a tvrdila, že bolo porušené jej právo na spravodlivý súdny proces a nestranný súd, a namietala tiež nesprávnosť právneho posúdenia veci okresným súdom. Podľa skutočností uvádzaných sťažovateľkou v sťažnosti krajský súd pri rozhodovaní o odvolaní proti rozsudku okresného súdu na vec aplikoval komunitárne právo napriek tomu, že žalovaný nebol účastníkom cestnej nákladnej dopravy podľa vyhlášky ministra zahraničných vecí č. 11/1975 Zb. o Dohovore o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (CMR) (ďalej len „CMR“), neprerokoval odvolacie dôvody sťažovateľky, v ktorých sa odvolala na platnosť zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), znemožnil realizáciu procesných práv sťažovateľky priznaných zákonom č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“) a nevysporiadal sa so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami.

4. Krajský súd ako súd nadriadený okresnému súdu preskúmal odvolanie sťažovateľky na ústnom pojednávaní a za jej účasti, viazaný rozsahom a dôvodmi uvedenými v odvolaní, oboznámil sa s obsahom spisu a v napadnutom rozhodnutí dospel k záveru, že odvolanie je neopodstatnené, keďže rozhodnutie okresného súdu vychádza zo správne zisteného skutkového stavu, ale nestotožnil sa s jeho právnymi závermi.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v zásade každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 26 Cob/101/2008-177 z 27. novembra 2008.

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím, ktorým krajský súd rozhodol o potvrdení rozsudku okresného súdu v napadnutej časti, je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by v prípade sťažovateľky prichádzalo do úvahy vtedy, ak by podmienky na prístup k súdu ustanovené Občianskym súdnym poriadkom neboli zo strany krajského súdu rešpektované a boli arbitrárne. V uvedenom prípade však k takejto situácii nedošlo, sťažovateľka mala priznané postavenie účastníka súdneho konania a krajský súd jej odvolanie prerokoval na ústnom pojednávaní a za jej účasti a vo veci rozhodol, aj keď nie v súlade s jej predstavami a očakávaniami.

Ústavný súd zhodne so svojou konštantnou judikatúrou vyslovil, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov, a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy). V súlade s uvedenými princípmi ústavný súd posúdil napadnuté rozhodnutie krajského súdu.

7. Krajský súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania o ňom, po uskutočnenom ústnom pojednávaní, na ktorom mala sťažovateľka možnosť vyjadriť sa k prerokovávanej veci, rozhodol ako o neodôvodnenom. V napadnutom rozhodnutí odvolací súd uviedol dôvody, ktoré označila sťažovateľka v odvolaní proti rozsudku okresného súdu za také, ktoré majú za následok nesprávnosť jeho rozhodnutia. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd uviedol, že sa odvolacími dôvodmi, ktoré sťažovateľka vymedzila odkazom na ustanovenie § 205 ods. 2 písm. a) a b) Občianskeho súdneho poriadku, pre ich nešpecifikáciu nezaoberal. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z okresným súdom zisteného skutkového stavu, ktorý vyplynul z vykonaného dokazovania, a v celom rozsahu na neho poukázal. Nestotožnil sa s právnymi závermi okresného súdu, pretože tieto nepovažoval za správne, tento jeho záver však nemal vplyv na vecnú správnosť prvostupňového rozhodnutia, ktoré v napadnutej časti podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (v znení účinnom od 15. októbra 2008) potvrdil. Krajský súd vo svojom rozhodnutí potvrdil, že na vzťah účastníkov sa správne aplikoval Dohovor o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (CMR), ktorého uplatnenie spochybnila sťažovateľka až na pojednávaní pred odvolacím súdom. Pri právnom posúdení veci sa tiež

zaoberal otázkou, či právo na žalované peňažné plnenie vzniklo sťažovateľke z titulu prepravného, a dospel k záveru, že v prvostupňovom konaní neboli preukázané skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zaplatenie prepravného v celej dohodnutej výške, ale nevzniklo ani právo zo zodpovednosti za výdavky a škody podľa čl. 7 ods. 1 CMR, ani právo na peňažné plnenie z titulu náhrady škody podľa čl. 11 ods. 2 CMR.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že krajský súd jednoznačne a zrozumiteľne uviedol dôvody, pre ktoré odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. Závery krajského súdu pri odôvodňovaní rozsudku vo veci nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd v žiadnom prípade neznemožnil sťažovateľke realizáciu jej procesných práv a pri formulovaní svojich právnych záverov vykladal a aplikoval príslušné právne predpisy ústavne konformným spôsobom. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nevedie sama osebe k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

Podľa názoru ústavného súdu napadnuté rozhodnutie krajského súdu takéto nedostatky neobsahuje, a preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2009

